

Ledelse for lærelyst?

Kjell Atle Halvorsen

Ledelse og kvalitet i skolen

09.02.2018

HVA GAGNER DET ET MENNESKE OM HEN
NÅR ALLE LÆRINGSMÅL, MEN TAR SKADE PÅ
SIN LÆRELYST?

Skolen skal gi elevane utfordringar
som fremjar danning og lærelyst.

Elevane og lærlingane skal få utfalde skaparglede,
engasjement og utforskartrøng.

CREATIVITY LIVES ON THE EDGE OF
CHAOS

Michael Fullan

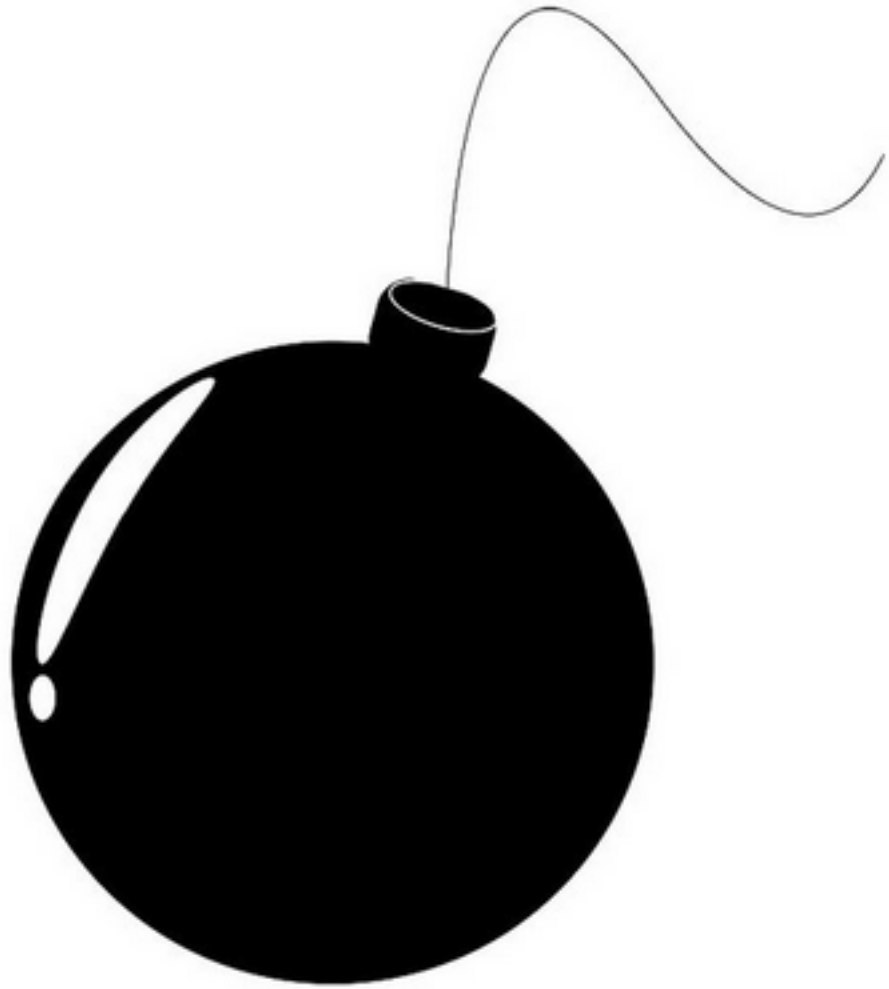
CAUTION

CHAOS FIELD

ESTIMATED STRENGTH: 47 KrZ

**LIMIT EXPOSURE TO THIS AREA
AND REPORT ABNORMALITIES
IN YOUR LIFE AFTER EXPOSURE**

Fra Monica Hedenbro, Kjærlighetens dialog

Skolelederen, 8/2017

Opplæringa skal opne dører mot verda og framtida.

1997: Deep Blue slår verdensmester Gary Kasparov i sjakk.

2016

Robot inn i Tietos ledergruppe

IT-selskapet Tieto er først på banen i Norden til å invitere kunstig intelligens inn i en ledergruppe.

HONDA

Her er den norske roboten AV1

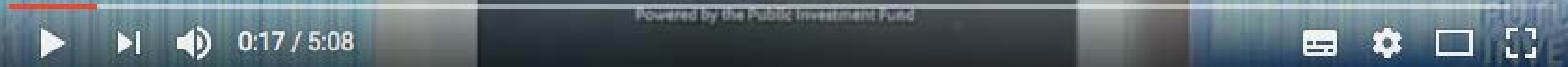
Helnorsk oppfinnelse hjelper syke barn til å delta på skolen

Kan følge undervisningen og være sosial fra sykesengen via roboten AV1.

FUTURE INVESTMENT INITIATIVE

Powered by the Public Investment Fund

0:17 / 5:08

Åtte milliardærer eier mer enn halve verden

YuMi er en toarmet robot fra ABB. På hvilken måte vil roboter og digitalisering utfordre samfunnet? Forskerne er delte i sitt syn. (Bilde: A.Pattenden)

AUTOMATISERING, ROBOTISERING OG DIGITALISERING

Fersk studie: Robotisering vil gi færre jobber og lavere lønn

2009-2014:

Norge mistet mellom 166 000 og 200 000 jobber pga. digitalisering

35% av dagens jobber kan være borte om 20 år

<https://www.tu.no/artikler/fersk-rapport-digitalisering-vil-skape-30-000-nye-ingeniorjobber-i-norge-de-neste-20-arene/415717>

47% av alle jobber i USA er overtatt av computere i løpet av 20 år.

Frey & Osborn (2013), *The Future of Employment*.

Meld. St. 21

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Lærelyst

– tidlig innsats og kvalitet i skolen

World Economic Forum:
65 % av barna som
begynner på skolen i dag,
kommer til å arbeide i
næringer og jobber som
ennå ikke finnes.
(Meld. St. 21, 2016-17)

Livslæring

Lovar livslang læring

Hva om vi antok at læring – på samme måte som spising og soving – er en del av vår menneskelige natur?

At læring både er livsoppretholdende og uunngåelig – og at vi er ganske gode til det, hvis vi bare får sjansen.

Wenger, E. (2004). *Praksisfelleskaber*

(HVORDAN)
MAKSIMERE
LÆRELYST ?

EN NY FORM FOR HEDONISME?

HEDONE (GR.): VELBEHAG, LYST

Aristoppos fra Kyrene (ca. 439–366 f. Kr.)
sensemessig velbehag er det eneste gode,
uavhengig av årsak

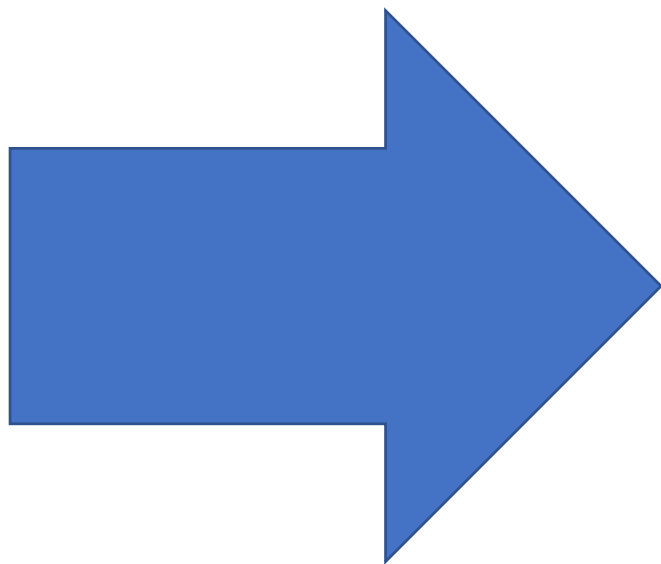
Epikuros (ca. 341– 270 f. Kr.)
den virkelige nytelse består i den opphøyde sjelsro
(ataraksia)

Jeremy Bentham (1748-1832):
lykke måles i summen av velbehag og ubehag/smerte

PEDAGOGISK HEDONISME:
SKOLENS SUKSESS "MÅLES" I MENGDEN AV LÆRELYST

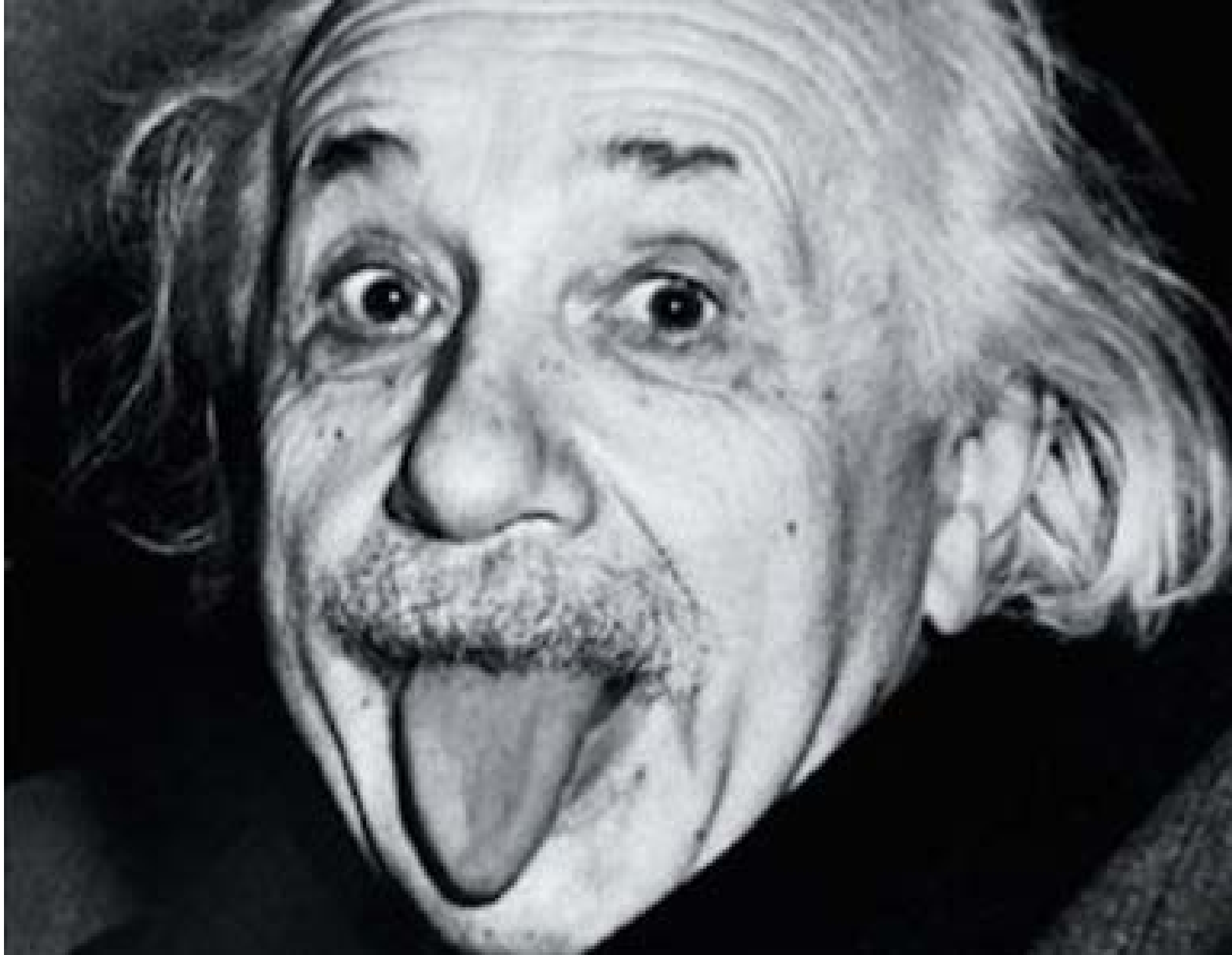
... MED UTFORSKARTRONG OG SKAPARGLEDE SOM
HJELPEDISIPLINER

... OG NYSGJERRIGHET SOM GRUNNLEGGENDE
FERDIGHET

THE
IMPORTANT
THING IS TO
NOT STOP
QUESTIONING.
CURIOSITY HAS
ITS OWN
REASON FOR
BEING.

ALBERT EINSTEIN

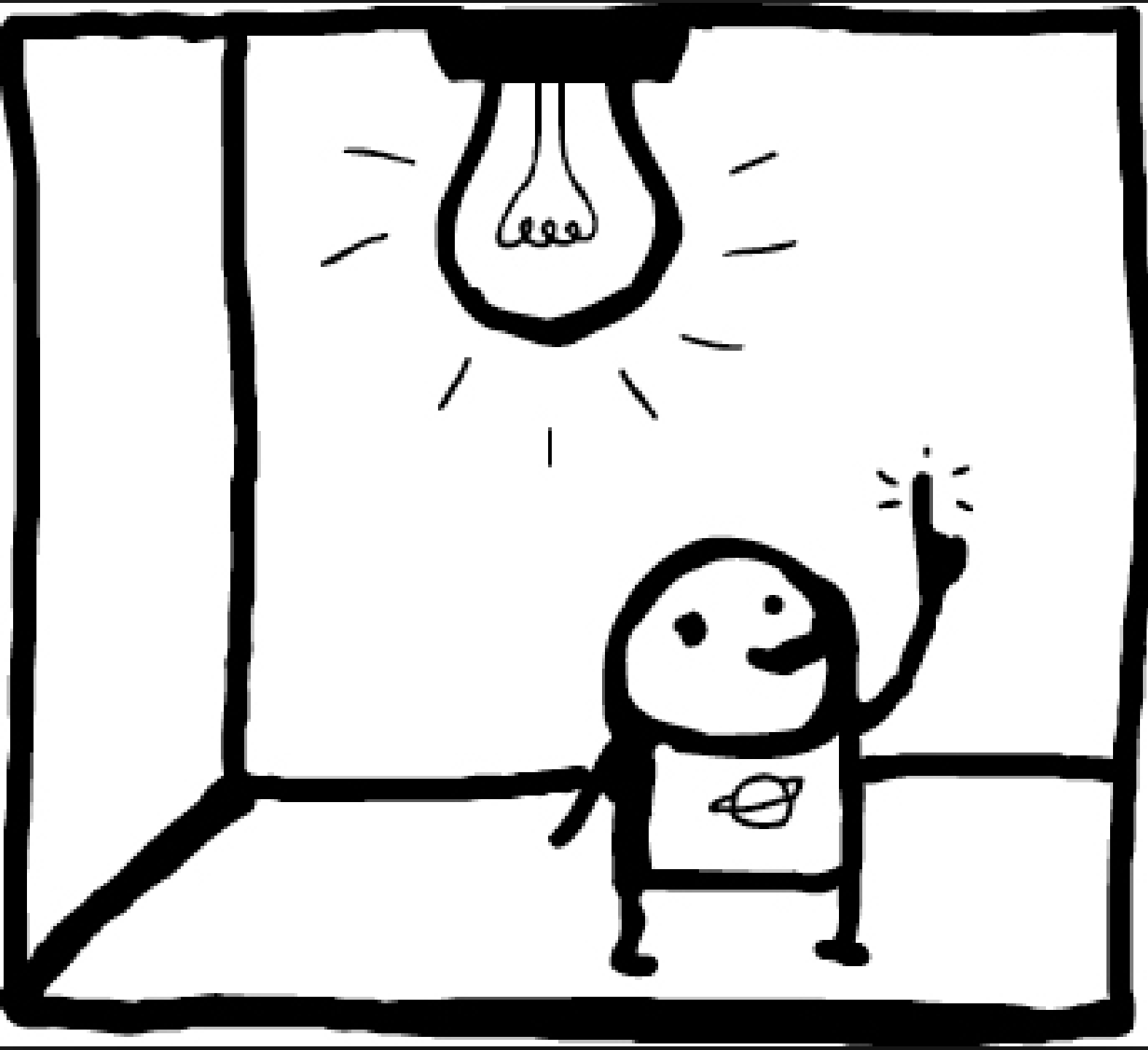

Gert Biesta:

Klasseledelse som kommunikativ deltakende prosess

Kommunikasjon mellom lærer og elev – ikke som enveis instruks, men som meningsbærende prosess.

G. Biesta, *Utdanningens vidunderlige risiko*

De som vår
pedagogiske innsats
er rettet mot, må ikke
betraktes som
objekter, men som ...
handlekraftige og
ansvarlige subjekter.

G. Biesta, *Utdanningens
vidunderlige risiko*

Kilder til indre motivasjon

- Dekning av tre grunnleggende behov (selvbestemmelsesteori):
 - selvbestemmelse/autonomi
 - kompetanse
 - og tilhørighet/felleskap
- Men medarbeiderne kan ha forskjellige behovsnivåer
 - avhengig av blant annet personlighet
 - kompetanse

Hva skjer hvis vi ikke har tillit til medarbeidernes kompetanse og motivasjon?

- Uten slik tillit
 - lager man hierarkier, regler og kvantitative (SMARTe) mål for å kontrollere medarbeiderne
- Når medarbeideren ikke opplever tillit
 - mister hun/han den indre motivasjonen og ansvarlighetsfølelsen og leverer på det som blir kontrollert og målt – og dessverre ofte lite annet
- Og leveransen blir
 - mindre treffsikker, med dårligere kvalitet og uten innlevelse som gir flere avvik, dårligere kvalitet og høyere fravær

KONFISKERES: Vilde Lauvås, Tora Høffander, Aslak Lauritzen og Maria Veggen må levere fra seg mobilen når de kommer på skolen etter vinterferien. Deretter blir mobilene lagt i spesialkasser før de leveres ut igjen ved skoleslutt.

Samler inn mobilene

Ledelse er en relasjon hvor man påvirker (hver)andre til å handle slik at virksomheten når sine kjernemål.

Mens teori og empiri utvikles med utgangspunkt i det generelle, i det som gjentar seg over tid, er lederen i sin praksis til stadighet utlevert til det unike, tilfeldige og særegne.

Paul Otto Brunstad, *Beslutningsvegring – et ledelsesproblem*

Det phronetiske øyeblikket:

- når regler og prosedyrer ikke lenger strekker til
- der veien videre er skult av et villniss av alternative muligheter (Brunstad)

Enn om vi hadde bare en "regel"...

Du skal handle slik at du **MAKSIMERER** dine medarbeideres og medelevers lærelyst!

EVER TRIED
EVER FAILED
NO MATTER
TRY AGAIN
FAIL AGAIN
FAIL BETTER

(Samuel Becket)

Come gather 'round people
Wherever you roam
And admit that the waters
Around you have grown
And accept it that soon
You'll be drenched to the bone.
If your time to you
Is worth savin'
Then you better start swimmin'
Or you'll sink like a stone
For the times they are a-
changin'.

